

Indhold

Indledning.....	1
Opgavens opbygning.....	1
Del 1: Kvalitet i idrætsundervisningen.....	1
Overordnet begrebsafklaring.....	1
Idrætsfagets status.....	1
Opsætning af opgavens kvalitetsparametre.....	1
Validering af opgavens kvalitetsparametre.....	1
Meningsdannende kommunikation.....	1
Beskrivelse af Empiri.....	1
Del 2: Læring.....	1
Illeris’ læringstænkning.....	1
Facebook.....	1
Læringsveje.....	1
Læringsbarrierer.....	1
Del 3: Portfoliopædagogik.....	1
Refleksion.....	1
Mål.....	1
Evaluerings.....	1
Del 4: Facebooks debatside.....	1
Udformning af spørgsmål.....	1
Elevrefleksion.....	1
Opsummering af punktkonklusionerne.....	1
Diskussion.....	1
Refleksioner over brugen af facebook i idrætsundervisningen.....	1
Kritik af facebook.....	1
Konklusion.....	1
Litteraturliste.....	1
Bøger:.....	1
Artikler:.....	1
Hjemmesider:.....	1
Andet:.....	1
Bilag 1.....	1

Bilag 2	2
Bilag 3	2

1. Indledning

Denne bacheloropgave bygger på de fleste idrætslæreres vision om at gøre idræt til et læringsfag. I en årrække er idrætsfaget blevet betragtet som et aktivitetsfag, der skulle sørge for, at eleverne fik rørt sig i timerne og dermed fremme deres sundhedsmæssige tilstand. Læreren skulle i denne sammenhæng være igangsætter af aktiviteter, der tiltalte elevernes interesser for idræt og dermed motiverede dem til at være aktive.¹ I Fælles Mål for idræt² står der, at idrætsfaget ikke kun handler om at aktivere eleverne, men at fagets indholdsmæssige side er langt bredere og væsentligt mere nuanceret. Eleverne skal lære noget i idrætstimerne. Det enestående ved idrætsfaget er, at det både rummer en kropslig og kognitiv læringsdimension³, som i sammenhæng gør undervisningen meningsfuld for både lærer og elever.

Læring bliver i denne opgave anset for at være den bevidsthedsmæssige tilstand, der udspringer fra de kropslige erfaringer, dvs. at man først lærer/bliver bevidst om de kropslige erfaringer, man har gjort sig i idrætsundervisningen, når man kan sætte ord på dem.

Udfordringen for den enkelte lærer ligger i at gøre sig didaktiske overvejelser, der kan skabe sammenhæng mellem den kropslige og kognitive læringsdimension i idrætsundervisningen og dermed øge kvaliteten i idrætsundervisningen.

Kvalitet indenfor idrætsfaget er et meget bredt begreb, som der ikke findes en officiel, overordnet begrebsafklaring på. Opgaven er derfor nødt til at besidde en definition og afklaring af kvalitetsbegrebet i idrætsundervisningen, da begrebet er en meget subjektiv størrelse, der kan rumme mange aspekter af idrætsfaget.

Facebook vil i denne opgave udgøre en pædagogisk platform, for at afprøve tesen om at idrætsundervisningens kvalitet øges ved at eleverne sætter ord på deres kropslige erfaringer.

Baggrunden for at anvende facebook som pædagogisk platform i idrætsundervisningen er praktikerfaringer fra 4. årgang på en idrætsefterskole, hvor der blev arbejdet med selvsamme sociale medie i et idrætsrelateret blokfag - løbetræning.

Opgaven vil koncentrere sig omkring overbygningens elever, da det ud fra EVA rapportens⁴

¹ Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse. EVA, s. 13-16.

² Fælles mål for idræt.

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles%20Maal%202009%20-%20Idraet.aspx>

³ Den kropslige læringsdimension forstås i denne opgave som den kropslige viden man tilegner sig gennem erfaringer og den kognitive læringsdimension er bevidstgørelsen/teoretiske forankring af den kropslige viden.

⁴ Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse. EVA.

resultater overvejende er den målgruppe, der ikke lærer noget i idrætsundervisningen. Desuden viser artiklen 'Unge har it-nøglen'⁵, at mange unge til dagligt bruger tid på internetsiden facebook. Derfor er brugerfladen velkendt for denne målgruppe, og man kunne forestille sig, at anvendelsen i undervisningssammenhæng dermed ville falde dem naturligt.

Erfaringerne fra praktikken skal være med til at synliggøre, om facebook kan sammenkæde den kropslige og kognitive læringsdimension og dermed fremme elevernes bevidsthed om egen læring. På baggrund af indledningen opstiller jeg følgende problemformulering for opgaven:

Problemformulering

Med udgangspunkt i problemstillingen omkring idrætsfagets status, foretages en analyse og diskussion af integreringen af det sociale medie facebook i idrætsundervisningen i overbygningen og dets mulighed for at øge kvaliteten i idrætsundervisningen.

2. Opgavens opbygning

For at behandle min problemformulering har jeg valgt at dele opgaven op i fem dele.

I del 1 vil jeg undersøge, hvad kvalitet er i idrætsundervisningen, og hvilke parametre der har betydning for at sikre denne kvalitet.

Dette vil jeg gøre ud fra EVA rapporten og opfølgningen på denne 'Kvalitet i idrætsundervisningen', da det er de mest omfattende empiriske undersøgelser af idrætsfaget i folkeskolen som er tilgængelige i øjeblikket.

Derudover anvender jeg den tyske didaktiker Hilbert Meyer. Dette har jeg valgt på baggrund af, at Meyer introducerer nogle almene kriterier for, hvad god undervisning er.

Ideen er at samle de to danske undersøgelser forståelse af, hvad kvalitet er i idrætsundervisningen og Meyers kriterier for den gode undervisning, for at opstille kvalitetsparametrene for opgavens analyse.

Analysen består i opgaven af del 2-4, hvor jeg i slutningen af hver analysedel vil udforme nogle punktkonklusioner, der skal være med til at svare på problemformuleringen.

⁵ Kaare, Jan (2011): Unge har it-nøgle. I: Folkeskolen. Fundet d. 4.5.2011.
<http://www.folkeskolen.dk/ObjectShow.aspx?ObjectId=66437&ResultSetId=46327500>

I del 2 vil jeg introducere læringsteoretikeren Knud Illeris, for at kunne behandle den kropslige og kognitive læringsdimension i idrætsundervisningen. Desuden anvendes Illeris begreber i en analyse af elevernes læringsmønstre gennem arbejdet med facebook.

I del 3 inddrager jeg den pædagogiske metode portfolio. Målet med dette er at belyse internetsiden og det sociale medie facebook, som en værdig variant til den klassiske portfolio. Til dette anvendes de tidligere nævnte kvalitetsparametre, som opstod i en kobling mellem EVA rapportens og opfølgningens definition af kvalitet samt Meyers kriterier for den gode undervisning.

I del 4 vil jeg analysere den skriftlige lærer-elev dialog på facebook's debatside ud fra opgavens opsamlede viden fra del 2 og 3 samt 'Skriftlig dialog' i 'Netbaseret kollaborativ læring'. Analysen skal underbygge tesen om, at idrætsundervisningens kvalitet øges, ved at eleverne sætter ord på deres kropslige erfaringer over facebook's debatside. Derudover gøres der i forbindelse med analysen af lærer-elev dialogen nogle lærerfaglige overvejelser over, hvordan man kan stimulere elevernes læringsproces gennem feedback/respons, og hvordan man kan elevdifferentiere.

I opgavens del 5 'Diskussion' tager jeg udgangspunkt i bogen 'Pædagogikken og kampen om individet' af John Krejsler. Krejslers samfundssyn stiller portfoliomethoden i et kritisk lys. Jeg inddrager Krejsler i forsøget på at påpege mulige svagheder ved brugen af facebook som variant af den klassiske portfolio. På den måde tydeliggøres dens styrker.

3. Del 1: Kvalitet i idrætsundervisningen

Indenfor idrætsfaget er der ikke blevet lavet en overordnet, offentliggjort beskrivelse, af hvad kvalitet er. Ordet bliver derfor en meget subjektiv størrelse, hvor der ud fra hver enkelt forståelse kan blive fokuseret på mange forskellige aspekter af idrætsfaget. I det følgende afsnit forsøges der at give en beskrivelse af, hvad kvalitet kan være i idrætsundervisningen og hvilke parametre, der har betydning for at sikre kvalitet i undervisningen. Dette skal være med til at kvalificere bacheloropgavens efterfølgende analysedele.

1.1. Overordnet begrebsafklaring

Ordet kvalitet betyder egenskab eller beskaffenhed⁶. Beskaffenhed stammer fra det hollandske ord 'beschaffen', som betyder "at skabe, danne eller bevirke, at noget sker, bliver udført eller kommer

⁶ Dahler-Larsen, Peter (2008): Kvalitetens beskaffenhed. 1 udgave. Odense, Syddansk universitetsforlag, s. 15.

til veje.”⁷ Desuden beskrives kvalitet som: "...resultat af nogle fremskaffelses- og bortskaffelsesprocesser.”⁸

Det er derfor et essentielt spørgsmål, hvad der skal fremskaffes og bortskaffes for at komme nærmere på kvalitetsbegrebet i idrætsundervisningen.

1.2. Idrætsfagets status

Idrætsfaget har i en lang periode været underlagt dets status som rekreativt fag. I 2004 blev EVA rapporten udgivet, der ud fra dens anbefalinger omkring idrætsundervisningen i folkeskolen skulle igangsætte en nytænkning af idrætsfaget som læringsfag. Der er ud fra mine egne og mine medstuderendes praktikerfaringer samt rapporten 'Kvalitet i idrætsundervisningen' dog ikke sket den store forandring på denne front. Idrætsfaget bliver på de fleste skoler stadig betragtet som et bevægelsesfag, der skal give eleverne sved på panden.

Ud fra EVA rapportens anbefalinger vil jeg i det følgende se på, hvilke tiltag der i 2004 skulle fremskaffe en bedre undervisning i faget. Jeg vil ud fra mine praktikerfaringer sortere i disse anbefalinger, da nogle af anbefalingerne stort set er lykkedes at blive indfriet i idrætsundervisningen. Det skal fremhæves, at det følgende afsnit er en meget generel beskrivelse af idrætsfaget, der bygger på mine erfaringer, og derfor selvfølgelig ikke er gældende for alle folkeskoler.

Helt overordnet betragter de fleste idrætslærer stadig idræt som et bevægelsesfag, hvor elevernes fysiske færdigheder er i højsædet, og hvor der er rig mulighed for at arbejde med elevernes sociale kompetencer.

I udskolingens undervisning fokuseres der meget på fagets kropslige viden, hvilket afspejler sig i elevernes, forældrenes og kollegaernes forståelse af faget som rekreativt fag.⁹

Idrætslærerne arbejder grundlæggende ud fra fagets kerner, men størstedelen fokuserer mest på kroppen og dens muligheder i overbygningen, da trinmålene (efter 9. klasse) indenfor dette område fylder 2/3 del.

Områderne omkring Idrættens værdier og idrættens kultur, der forankrer den kropslige viden teoretisk, bliver stadig nedprioriteret. Det er netop her, der ikke er sket den store forandring i idrætsundervisningen fra 2004-2011. Idrætsfagets kundskabsområder og deres teoretiske dimension bliver ikke målsat tilstrækkeligt og er mere eller mindre efterladt tilfældighederne. Denne

⁷ Ibid.

⁸ Ibid, s. 13.

⁹ Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse. EVA, s. 13.

nedprioritering kan medføre, at eleverne ikke kan gå ud over det praktiske aspekt i idrætsundervisningen og skabe en større sammenhæng med faget.¹⁰

Selvom der i læreruddannelsen bliver fokuseret meget på undervisningens struktur: målsætning, gennemførelse og evaluering¹¹, har jeg i mine praktikker erfaret, at der er nogle problemområder omkring målsætningen og evalueringen. Problemområderne er overordnet de samme som EVA rapporten fremhæver, hvilket underbygger, at de må være svære at løse.

Den korte undervisningstid har en stor betydning for, at mange idrætslærere vælger at opsætte overordnede og fælles mål for undervisningen. De individuelle og læringsmæssige mål bliver dermed ofte tilsidesat.¹²

Både målsætningen og evalueringen bliver mundtlig overført til eleverne, da dette er den mest praktiske måde at kommunikere på. Den mundtlige kommunikationsform er eller virker ofte tilfældig og ustruktureret, og det bliver meget svært for idrætslæreren at få alle elever hørt. I forbindelse med evalueringen har læreren ingen dokumentation for, hvad eleverne har lært i undervisningen, og hvad der skal arbejdes videre med i de kommende lektioner. Der bliver overvejende evalueret på elevernes færdigheder i idrætsundervisningen, og i hvilken grad de har gennemført undervisningens aktiviteter, hvilket igen fører tilbage til idrætsfagets status som rekreativefag.¹³

Et større kendskab til nogle letforståelige og lettilgængelige redskaber, der er med til at fremme undervisningsstrukturen, kunne ud fra en lærerfaglig synsvinkel være med til at afhjælpe problemet. Ud fra det ovenstående er der to faktorer, der ikke har ændret sig tilstrækkeligt siden 2004:

1. Inddragelse af kundskabsområderne og deres teoretiske forankring af den kropslige viden.
2. Undervisningsstrukturen i forhold til læring: læringsmål og evaluering.

De to faktorer er tæt forbundet med den læringsmæssige/meningsdannende side af idrætsfaget og kunne derfor være et godt udgangspunkt for at kvalitetssikre idrætsundervisningen. Men for at opsætte de mest optimale kvalitetsparametre for opgavens analyse vil jeg inddrage nogle flere vinkler af kvalitetsbegrebet.

¹⁰ Ibid, s. 19-21.

¹¹ Studieordning for læreruddannelsen af 2007 – idræt 2010. VIAUC Silkeborg, s. 1.

¹² Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse, s. 22-23.

¹³ Ibid, s. 28- 30.

1.3. Opsætning af opgavens kvalitetsparametre

Som tidligere nævnt blev der i forlængelse af EVA rapporten i 2007 udgivet en undersøgelse omkring 'Kvalitet i idrætsundervisningen – En undersøgelse af idræt i 8.-9. klasse', hvor der søges en viden om "hvad der kan fremme motivationen hos eleverne og kvaliteten i undervisningen på 8. og 9. klassetrin."¹⁴ Undersøgelsen bygger på enkelte praksiserfaringer, der skal give nogle bud på, hvordan man fremmer motivationen i idrætsundervisningen og udvikler det faglige og pædagogiske arbejde i overbygningen.

Jeg er bevidst om undersøgelsens manglende validitet, da den ikke blev gennemført som planlagt. Kun én ud af tre skoler gennemførte hele undersøgelsens proces, og idrætslæreren havde ikke helt forstået den 'faglig-pædagogiske-principmodel', der blev arbejdet ud fra. Hvilket understreger mit synspunkt om, at pædagogiske modeller/redskaber skal være lettilgængelige og letforståelige.

På trods af ovenstående argument, mener jeg at undersøgelsens idé og de enkelte praksiseksempler er brugbare til at kunne afgrænse idrætsundervisningens kvalitetsparametre.

Helt overordnet bliver der i undersøgelsen ikke givet en konkret begrebsafklaring på, hvad kvalitet i idrætsundervisningen er. Som læser bliver man gjort opmærksom på, at "kvalitet i undervisningen er en normativ tematik, som kræver afklaring og eksplicitering af kvalitetskriterier, som på trods af lovgivningens ordlyd kan opfattes forskelligt blandt deltagerne i projektet."¹⁵

Kvalitetskriterierne/temaerne: faglighed, kommunikation og engagement, er så brede, at der i undersøgelsen er mange undervisningsaspekter i spil. I beskrivelsen af praksiseksemplerne bliver det tydeligt, at elevernes motivation i højere grad er målbar end kvaliteten i undervisningen. Efter hver beskrivelse bliver der rejst nogle spørgsmål, som ligger til grund for den videre analyse af kvaliteten i idrætsundervisningen. Elevernes deltagelse og engagement bliver nævnt i nærmest hvert eksempel.¹⁶ Det er i den forbindelse, der ses en tendens til, at der i undersøgelsen bliver sat lighedstegn mellem kvalitet og motivation.

I forbindelse med denne bachelor vil motivation ikke blive anvendt som et bærende kvalitetsparameter, da man ikke kan vurdere elevernes læring ud fra deres deltagelseslyst. Dette fravalg læner sig op ad Lars Geer Hammershøjs beskrivelse af motivation som den pædagogiske pendant af placeboeffekten.¹⁷ Hvilket vil sige, at motivationen altid kan være til stede i

¹⁴ Rønholt, Helle, Knudsen, Flemming, Vorbjerg, Stinne og Zachariassen, Annette (2007): Kvalitet i idrætsundervisningen: En undersøgelse af idræt i 8. og 9. klasse. Institut for idræt, Københavns universitet, s. 8.

¹⁵ Ibid, s. 10.

¹⁶ Ibid, s. 18-22.

¹⁷ Geer Hammershøj, Lars (2009): Pædagogikkens placeboeffekt og selvdannelse. I: Kvan. nr. 85 s. 89-90.

undervisningen uanset hvilken pædagogisk tilgang eller metode, man forsøger at efterprøve. For at kunne analysere hvor vidt facebook som pædagogisk platform kan opkvalificere idrætsundervisningen, er motivationen derfor ikke et validt parameter at vurdere ud fra.

I undersøgelsens indkredsning af, hvad der ud fra praksiserfaringerne fremmer kvaliteten i idrætsundervisningen, er det nogle didaktiske tiltag, der er afgørende for, om undervisningen er velfungerende eller ej. De didaktiske tiltag, der fremmer kvaliteten i idrætsundervisningen, er:

- en klar strukturering af undervisningen, hvor det faglige fokus skaber den røde tråd.¹⁸
- en klar målsætning af undervisningen (eleverne og/eller læreren)
- information om det faglige indhold af undervisningen.¹⁹
- et sammenhængende arbejde mellem teori og praksis, hvor samtalen omkring fagligheden skaber denne sammenhæng.²⁰
- opsamling af det faglige indhold af undervisningen
- tydelig evaluering af målsætning, processer i undervisningen og færdighedsmæssige resultater gennem samtale og refleksion. Ved hjælp af refleksionen kan praksiserfaringerne forbindes med teorier, holdninger og værdier.²¹

Det er den faglige dialog mellem lærer og eleverne, der ud fra det ovenstående skaber mening og forståelse for idrætsfaget.²² I undersøgelsen blev der set en sammenhæng mellem elevernes meningsdannelse af faget og deres engagement. Tager vi udgangspunkt i undersøgelsens temaer – faglighed, kommunikation og engagement – kan der opstilles en ny rækkefølge af temaerne, hvor kommunikationen (dialogen) er afgørende for elevernes engagement, der igen har en betydning for deres faglige tilegnelse (meningsdannelse).

KOMMUNIKATION → ENGAGEMENT → FAGLIGHED

Det er ud fra dialogen mellem lærer og elev, at læreren kan vurdere, hvor vidt hver enkelt elev kan binde færdigheder og kundskaber sammen og dermed har lært noget i undervisningen.

¹⁸ Rønholt, Helle, Knudsen, Flemming, Vorbjerg, Stinne og Zachariassen, Annette (2007): Kvalitet i idrætsundervisningen: En undersøgelse af idræt i 8. og 9. klasse. Institut for idræt, Københavns universitet, s. 23-39.

¹⁹ Ibid, s. 24-26.

²⁰ Ibid, 27-28.

²¹ Ibid, s. 28-29.

²² Ibid, s. 24-29.

I denne opgave bliver lærer-elev dialogen anset for at være et essentielt parameter for kvalitetssikringen i idrætsundervisningen, da det ud fra det ovenstående er den forudgående faktor for elevernes motivation og videnstilegnelse.

Ud fra problematikken omkring den mundtlige målsætning og ikke målbare mundtlige evaluering, bliver der i denne opgave i stedet beskæftiget sig med en skriftlig lærer-elev dialog/kommunikation. Dette skal være et forsøg på at gøre elevernes kognitive udvikling (læring) mere synlig for både dem selv, læreren, forældrene og andre interesserede (lærerkollegiet/undervisningsministeriet osv.).

Ud fra EVA rapportens anbefalinger, mine egne erfaringer og undersøgelsen omkring 'Kvalitet i idrætsundervisningen' er der efter min mening to parametre der har en stor betydning for kvalitetssikringen af idrætsundervisningen.

1. En klar læringsmæssig struktur i undervisningen
2. Skriftlig lærer-elev dialog

1.4. Validering af opgavens kvalitetsparametre

Disse to aspekter lægger sig op ad den tyske didaktiker Hilbert Meyers kriterier – 1) klar strukturering af undervisningen og 2) meningsdannende kommunikation.²³ Meyer har ud fra sin internationale undervisningsforskning opstillet ti kriterier – som indbefatter de to ovenstående kriterier -, der kan fremme elevernes læringsproces og dermed øge kvaliteten i undervisningen. Deraf udspringer en fin sammenhæng imellem mine to udvalgte kvalitetsparametre og Meyers kvalitetskriterier.

En klar strukturering af undervisningen skal - i denne bacheloropgave - forstås synonymt med begreberne læringsmål og evaluering. Det betyder, at når der bliver henvist til undervisningsstruktur, så handler det om læringsmål og evaluering og indbefatter ikke tydeligt indhold, klarhed over roller, faste aftaler om regler, ritualer og frirum²⁴ jf. Meyer.

Den meningsdannende kommunikation/lærer-elev dialog bliver i opgaven anvendt ud fra Meyers definition, som er processen, hvor "eleverne i samspil med deres lærere giver undervisnings- og læreprocessen en personlig betydning".²⁵ For eleverne bliver den meningsdannende kommunikation dermed et subjektivt anliggende, der konstant finder sted i undervisningen. Det bliver lærerens opgave at inddrage eleverne i undervisningen, idet eleverne er med til at opstille deres individuelle

²³ Jørgen Kristensen, Hans (2007): Didaktik og pædagogik. 1. udgave, 1. oplag. København, Gyldendal, s. 21.

²⁴ Ibid.

²⁵ Meyer, Hilbert (2005): Hvad er god undervisning? 1. udgave. København, Gyldendal, s. 42.

mål, og at læreren tager udgangspunkt i den enkelte elev. Læreren kan ved hjælp af den meningsdannende kommunikation bedre evaluere på elevernes læringsmæssige udbytte og give dem mulighed for at se, hvor de befinder sig i deres individuelle læringsproces. Den meningsdannende kommunikation og undervisningsstrukturen er dermed dybt forankret i hinanden og skaber tilsammen en meningsdannende undervisning for eleverne.

De endegyldige kvalitetsparametre som anvendes i den videre analyse bliver ud fra den ovenstående undersøgelse:

1. Undervisningsstruktur gennem læringsmål og evaluering
2. Skriftlig meningsdannende kommunikation

1.5. Meningsdannende kommunikation

Den meningsdannende kommunikation er, som det står nu, et for opgavens analyse diffust begreb og kræver en tydeligere afgrænsning. I det følgende tages der derfor udgangspunkt i en figur af Meyer²⁶, der visualiserer, hvordan den meningsdannende kommunikation kan fremmes af forskellige didaktiske tiltag. Disse tiltag kan føre til:

- Et øget engagement/motivation.
- En bevidsthed om egen læreproces (metakognition²⁷).
- En interessedannelse²⁸ for det faglige område.

Disse tre instanser medfører, at eleverne får "lyst til at lære mere"²⁹ og giver dem "forudsætninger for at tage ansvar for sig selv"³⁰, da de bliver aktører i deres egen læreproces og undervisningen i det hele taget. Det teoretiske begreb metakognition/meta-refleksion vil blive anvendt i opgavens analysedele 3 og 4. Opgaven vil ikke behandle engagement/motivation³¹ og interessedannelse, selvom det bliver fremhævet i Meyers figur.

²⁶ Ibid

²⁷ Metakognition betyder, at man tænker over sin egen tankegang/reflekterer over refleksionen.

Meyer, Hilbert (2005): Hvad er god undervisning? 1. udgave. København, Gyldendal, s. 58.

²⁸ Ibid, s. 66.

²⁹ Folkeskolens formål, stk.1.

<http://www.uvm.dk/Uddannelse/Folkeskolen/Om%20folkeskolen/Fakta/Folkeskolens%20formaal.aspx>

³⁰ Formål for faget idræt, stk. 3.

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles%20Maal%202009%20-%20Idraet/Formaal%20for%20faget%20idraet.aspx>

³¹ Jf. Hammershøj.

I bacheloropgaven tages der udgangspunkt i portfoliomethoden som fremmede redskab af den meningsdannende kommunikation og undervisningsstrukturen i idrætsundervisningen. Valget af portfoliomethoden som opgavens grundlæggende analyseredskab hænger sammen med, at den har det samme, overordnede formål, som brugen af facebook havde i egen praksis: at skabe en øget refleksion hos eleverne og dokumentere elevernes læring i undervisningen.³²

2. Beskrivelse af Empiri

Der vil i det følgende blive givet en beskrivelse af opgavens empiri, da den vil blive behandlet i de følgende afsnit. Empirien består af:

1. De overordnede erfaringer med brugen af facebook i idrætsundervisningen, der vil blive analyseret i opgavens del 2 og 3.
2. En skriftlig lærer-elev-dialog over facebooksidens debatside, der vil blive analyseret i opgavens del 4.

Empirien skal belyse selve eksperimentet med facebook som elektronisk portfolio.

Dialogen var et forsøg på at fremme elevernes kognitive læring og kropslige bevidsthed i undervisningen på baggrund af nogle spørgsmål. I behandlingen af empirien anvendes konkrete tekststykker samt citater.

Empirien er blevet indsamlet på 4. års praktik i et idrætsrelateret blokfag - løbetræning - på en idrætsefterskole. I blokfaget indgik elever fra 9.-10. klassetrin.

I forbindelse med empiriindsamlingen var det hensigten at undersøge, om man kunne tilgodese undervisningens kundskabsmæssige dimension på facebook, og dermed få eleverne til at reflektere over praksis ved siden af undervisningen.

Empirien bruges til at analysere, hvor vidt facebook kan fungere som refleksionsrum udenfor idrætsundervisningen og til at udvikle portfoliomethoden i et idrætsrelateret perspektiv.

3. Del 2: Læring

For at kunne validere facebook som pædagogisk platform må der ligge en læringsforståelse til grunde for denne.

I den følgende analysedel introduceres Illeris' læringstænkning, da den har sine rødder i

³²http://www.evaluering.uvm.dk/templates/document_layout.jsf?context=DOCUMENT&function=showDocument&documentId=673

konstruktivismen, hvilket også gælder for portfoliomethoden. I forsøget på at introducere en læringsorienteret vinkel i det skriftlige arbejde på facebook faldt valget derfor på Illeris. Der vil kort blive gjort rede for Illeris' læringstænkning og de læringsteoretiske begreber, som anses for relevante i analysen af facebook. Der vil her blive anvendt de overordnede erfaringer der er blevet gjort med brugen af facebook i idrætsundervisningen³³. Der forsøges at gives et billede af, hvordan facebook kan være med til at fremme den kognitive læring i idrætsundervisningen og hvad læreren bør holde for øje i arbejdet med dette.

3.1. Illeris' læringstænkning

Illeris' læringstænkning baserer på to læringsgrundlag – to processer, der overordnet er integreret i hinanden³⁴:

1. Den ydre samspilsproces; der udgør individets samspil med de sociale og materielle omgivelser.
2. Den indre tilegnelsesproces; der udgør individets interne bearbejdelse og tilegnelse fra samspillet. I tilegnelsesprocessen er det den enkeltes erfaringer eller den tidligere læring, der er grundlaget for elevens forståelse.

Disse to processer udgør en meget enkelt læringsvej, hvor den enkelte elev får et input fra den ydre samspilsproces, bearbejder dette input i den indre tilegnelsesproces (kognition) og får et læringsmæssigt output.³⁵

Igennem et refleksivt læringsarbejde - som blev anvendt på facebook's debatside - kan der dog ske en tidsforskydning af de indre og ydre processer, dvs. at eleven får et input fra den ydre samspilsproces, reflekterer over dette input (pause), bearbejder inputtet i den indre tilegnelsesproces og får et læringsmæssigt output.

Da det refleksive arbejde på facebook foregår udenfor undervisningen bliver tidsforskydningen mellem de indre og ydre processer trukket endnu længere ud. Det kan i den forbindelse dog ikke blive givet et konkret svar på om tidsforskydningen på facebook har en fremmede eller hæmmende effekt på elevernes læringsproces.

Læringsprocesserne bliver endvidere opdelt i tre dimensioner:

³³ Empiri.

³⁴ Illeris, Knud (2001): Læring og lærerroller. I: Unge pædagoger. nr. 8, s. 6-7.

³⁵ Illeris, Knud (red) (2007): Læringsteorier: Seks aktuelle forståelser. Frederiksberg, Roskilde universitetsforlag, s. 19-20.

1. Læringens indholdsmæssige dimension er det, der læres f.eks. kropslige færdigheder i idrætsundervisningen.
2. Læringens drivkraft hænger sammen med den lærendes motivation, følelser og holdninger, der enten præger læringsprocessen positivt eller negativt.
3. Samspilsdimensionen rummer både det nære, sociale samspil med andre (kommunikation og samarbejde) og de samfundsmæssige forhold.³⁶

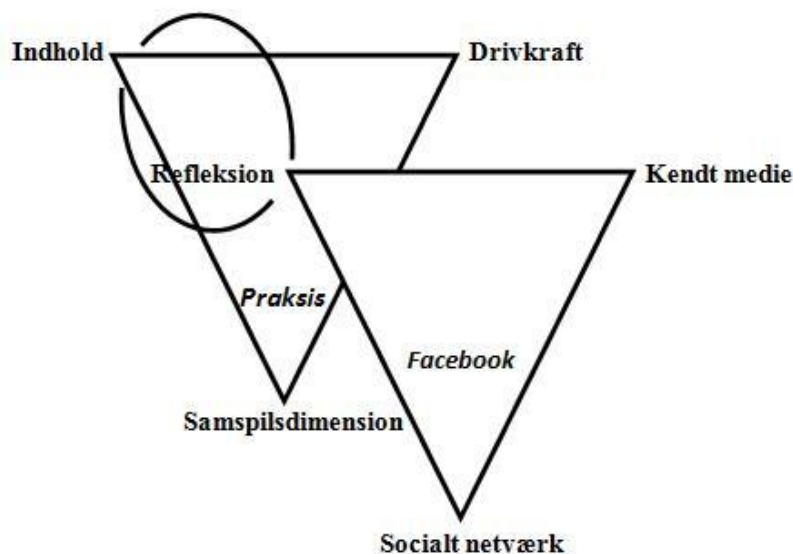
3.2. Facebook

Gør man facebook til udgangspunktet for ens pædagogiske undervisningsplatform, kunne Illeris opstilling af læringsdimensioner overføres til arbejdet med facebook på følgende vis:

1. Refleksion over læringens indholdsmæssige dimension ved hjælp af skriftlig klassedebat på sitet.
2. Læringens drivkraft i form af arbejde med facebook som kendt og populært medie; dermed motiverende og inspirerende.
3. Samspilsdimension, som fungerer skriftligt og åbent over nettet (socialt netværk).

Det reflektive arbejde på facebook forudsætter erfaringer fra undervisningens praksis. Den følgende figur skal visualisere samspillet mellem det kropslige arbejde i - og det reflektive arbejde udenfor idrætsundervisningen:

³⁶ Illeris, Knud (2001): Læring og lærerroller. I: Unge pædagoger. nr. 8, s. 5.

Figuren³⁷ viser, at læringsdimensionerne gør sig gældende både i undervisningens praksis samt i det refleksive arbejde på facebook – derfor de to læringstrekanter. Det indholdsmæssige output (erfaringerne) fra undervisningens praksis bliver genstand for det refleksive arbejde på facebook. Refleksionerne giver et læringsmæssigt output, der igen gør sig gældende i nye praksissammenhæng. Visualiseringen af dette samspil skal give en bedre forståelse af læringsvejene, der vil blive beskrevet senere i dette afsnit.

3.3. Læringsveje

Som tidligere nævnt medfører det refleksive arbejde på undervisningsplatformen en tidsforskydning mellem de indre og ydre læringsprocesser, dvs. at der indsættes en pause i læringsvejen. Denne pause skal give den lærende mulighed for at sammenkæde det nye med den eksisterende viden, forståelser og holdninger – assimilativ læring.³⁸ Da der i idrætsundervisningen overvejende ikke bliver arbejdet med elevernes refleksive kompetencer – især ikke udenfor undervisningstiden -, vil der i den forbindelse også være mulighed for, at den lærende bliver nødt til at nedbryde eller rekonstruere større eller mindre dele af et skema for at kunne indpasse det nye – akkomodativ læring.³⁹ Ved hjælp af refleksionen over undervisningen og den kropslige læring kan der etableres nye sammenhæng. Denne form for læring kræver en stor indsats og 'overvindelse', da det er svært

³⁷ Figuren er inspireret fra Illeris' trekantsmodel.

Illeris, Knud (2001): Læring og lærerroller. I: Unge pædagoger. nr. 8, s. 7.

³⁸ Illeris, Knud (2001): Læring og lærerroller. I: Unge pædagoger. nr. 8. s. 6.

³⁹ Ibid.

at nedbryde det tidligere lærte.⁴⁰ Dette vil der vendes tilbage til senere.

Nedenfor bliver der illustreret to forskellige læringsveje, hvor læringsresultaterne er meget forskellige, selvom der tages udgangspunkt i det samme faglige indhold – både i undervisningstiden og efterarbejdet på facebook.

1. INPUT → KOGNITION → OUTPUT (resultat1) → FACEBOOK "styret" REFLEKSION → NYT OUTPUT(resultat2)
2. INPUT →(UFORSTÅETHED) → FACEBOOK "styret" REFLEKSION → OUTPUT (resultat1)

De to eksempler får begge et fagligt input i undervisningstiden i form af et aktivt arbejde med den kropslige læring. Eksempel 1 kan sammenkæde dette input til en allerede eksisterende viden, hvilket resulterer i et output. Eksempel 2 kan ikke sammenkæde inputtet til et eksisterende skema og forbliver uforstående overfor undervisningen.

Det refleksive arbejde på facebook kan i eksempel 1 medføre:

- En assimilativ læring, da refleksionen bekræfter den lærendes forhenværende forståelse.
- En akkomodativ læring, da refleksionen åbner op for en omstrukturering/ændring af den forhenværende forståelse.
- En læringsbarriere, da refleksionen ikke er meningsdannende for den lærende.

I eksempel 2 kan det refleksive arbejde på facebook medføre:

- En assimilativ læring, da refleksionen kan sammenkæde undervisningens input til en allerede eksisterende viden.
- En akkomodativ læring, da refleksionen medfører en nedbrydning/rekonstruktion af et skema for at få plads til den nye forståelse.
- En læringsbarriere, da både input og den efterfølgende refleksion ikke er meningsdannende for den lærende.

⁴⁰ Illeris, Knud (red) (2007): Læringsteorier: Seks aktuelle forståelser. Frederiksberg, Roskilde universitetsforlag, s. 19-20.

Ud fra ovenstående kan det konkluderes, at man ved hjælp af et refleksivt arbejde på facebook som undervisningsplatform kan tilgodese forskellige læringsveje, dvs. at der automatisk differentieres ud fra elevernes forskellige læringsmønstre. Men det viser sig til gengæld også, at man kan hæmme elevernes læring, idet der opstår nogle læringsbarrierer.

3.4. Læringsbarrierer

De læringsbarrierer,⁴¹ der bliver refereret til, knytter sig til drivkraftens dimension, da den lærende ikke kan skabe en mening med undervisningens læringsinput. Dette kan hænge sammen med, at den lærende ikke interesserer sig for undervisningsområdet, eller at tilegnelsesprocesser kræver for meget psykisk energi. De mange forskellige informationer, indtryk og læringsmuligheder, der findes i det nutidige samfund, har medført, at hvert enkelt individ har udviklet nogle halvautomatiske sorteringsmekanismer i hverdagsbevidstheden.⁴² Disse mekanismer afviser eller omjusterer de påvirkninger, der ikke stemmer overens med den tilegnede for-forståelse og er med til at hæmme en del læringsmuligheder – assimilation/akkomodation.⁴³ Det er i den henseende ikke tilstrækkeligt kun at anvende et kendt medie - facebook - som motivationsfaktor for læringen. Selve indholdet, der arbejdes med på platformen, skal være meningsdannende for den lærende og kræver et fagdidaktisk snilde fra lærerens side.

De sammenfattende delkonklusioner for dette afsnit er:

- Ud fra det refleksive arbejde på facebook er læreren i stand til at tilgodese elevernes forskellige læringsveje.
- Det refleksive arbejde på facebook kan skabe en sammenhæng mellem den kropslige og kognitive læringsdimension i idrætsundervisningen.

4. Del 3: Portfoliopædagogik

I det følgende afsnit bliver der analyseret hvor vidt facebook kan anvendes som variant til portfoliomethoden. Der bliver undersøgt, om det er muligt ved brugen af facebook, at komme de didaktiske hovedområder for portfoliomethoden; refleksion, målsætning og evaluering til gode. Her vil der blive inddraget praksiserfaringerne med brugen af facebook i idrætsundervisningen.⁴⁴

⁴¹ Illeris, Knud (red) (2007): Læringsteorier: Seks aktuelle forståelser. Frederiksberg, Roskilde universitetsforlag, s. 20-21.

⁴² Ibid.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Empiri.

Analysen af facebook vil give svar på, om siden kan indfri opgavens opstillede kvalitetsparametre. Derudover kan analysen påpege eventuelle problemområder som man i denne forbindelse⁴⁵ kan støde på.

I skolesammenhæng består en portfolio af en samling elevarbejder, der er blevet udvalgt ud fra nogle fastlagte kriterier og mål. Portfolioen kan fysisk variere, men det vigtige er, at den på systematisk vis kan afspejle elevernes arbejde gennem en længere periode.

Ud fra ordets etymologiske betydning⁴⁶ tager facebook dette begreb til et nyt niveau. Filer, billeder, video mm. ligger opdateret på en database, som er tilgængelig uanset, hvor man befinder sig. Det eneste man behøver er en computer samt internet, hvilket der findes stort set alle steder i dag.

4.1. Refleksion

Essensen i portfoliopædagogikken er, at eleverne ved hjælp af metoden kan skaffe sig et overblik over deres læringsproces gennem dokumentation af deres arbejde.⁴⁷ I forbindelse med idrætsundervisningens færdighedsmæssige dimension kan man på facebook med fordel opdatere videoer og billeder af elevernes tekniske udvikling i f.eks. et gymnastisk spring. På den måde kan eleverne visuelt følge med i deres kropslige udvikling og blive bevidste om deres eget kropsbillede. Derudover kan man over facebooks debatside arbejde med idrætsfagets kundskabsmæssige dimension, hvor eleverne skriftligt kan reflektere over og forholde sig til f.eks. ”samspillet mellem fysiske og psykiske forandringer”⁴⁸ og derved kunne følge med i deres kognitive udvikling. Anvendelsen af facebook som fysisk variant af proces- og arbejdsportfolio har således nogle gode muligheder, som udvikler elevernes meta-refleksion.

Meta-refleksion udvikles, idet de bliver bevidste om, hvordan de lærer og i et samspil med læreren og/eller klassekammeraterne udvikler et sprog omkring deres læreprocesser.⁴⁹ Ud fra de to ovenstående eksempler kan facebook både dokumentere elevernes færdighedsmæssige samt kundskabsmæssige udvikling, der kan lægge et godt grundlag for meta-refleksionen/samtalen omkring læreprocessen.

⁴⁵ Arbejdet med facebook i idrætsundervisningen.

⁴⁶ Madsen, Claus (2005): Portfoliopædagogik. 2. udgave, 1. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 16.

⁴⁷ Bendixen, Carsten (2009): Evaluering og læring. 3. udgave, 2. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 93.

⁴⁸ Slutmål for faget idræt efter 9. klassetrin; Idrættens værdier.

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles%20Maal%202009%20-%20Idraet/Slutmaal%20for%20faget%20Idraet%20efter%209,-d-,%20klassetrin/Idraettens%20vaerdier.aspx>

⁴⁹ Bendixen, Carsten (2009): Evaluering og læring. 3. udgave, 2. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 96.

Derudover udvikler eleverne på debatsiden en reflekteret, manuel læring⁵⁰, da de ved hjælp af det skriftlige arbejde sætter ord på deres tanker og overvejelser fra praksis.

Samtidig kan facebook anvendes som resultat- og præsentationsportfolio, hvor eleverne f.eks. kan gemme en beskrivelse af et færdigt spil, de selv har udviklet. Her er der tale om en analytisk/vurderende refleksion, hvor eleverne kommer frem til et resultat.⁵¹ Har eleverne arbejdet med spiludvikling i en længere periode, hvor de f.eks. har forhandlet/reflekteret omkring spillet på facebook's debatside, kan man på den måde skabe en sammenhæng mellem meta-refleksionen (læringsprocessen) og den analytisk/vurderende refleksion (slutproduktet). For at denne sammenhæng kan skabe en meningsdannende undervisning for eleverne, kræver det, at der bliver opstillet nogle mål til undervisningen og kriterier, som elevprodukterne skal vurderes ud fra.

4.2. Mål

Plusordet er i forbindelse med målsætning elevinddragelse. Elevinddragelsen skal sikre, at eleverne præcis ved, hvad de skal arbejde hen imod, hvilket vil give dem mulighed for selv at vurdere, hvor vidt de har indfriet deres egne mål og de fælles kriterier for slutproduktet - selvevaluering.

Derudover vil eleverne føle et ansvar for at arbejde hen imod deres egne opsatte mål og kriterierne.⁵² Den individuelle målsætning vil i højere grad skabe en interessedannelse for undervisningens idrætsfaglige indhold, da den dermed vedkommer den enkelte elev.

I forbindelse med erfaringerne med brugen af facebook i idrætsundervisningen ville man med fordel kunne tydeliggøre ens lærerfaglige mål - der udspringer fra fagets ckfer - ved præsentationen af undervisningsforløbet gennem opslagsformen begivenheder på facebook'siden. Ved brugen af facebook i praktikken viste det sig, at eleverne løbende holdt sig opdateret omkring undervisningens indhold gennem begivenhedsopslagene. Ved at skriftliggøre ens overordnede lærerfaglige mål i forlængelse af de praktiske informationer omkring undervisningen kunne man dermed i højere grad sikre sig, at eleverne havde kendskab til disse mål. Den didaktiske udfordring ligger i, hvor og hvordan eleverne opstiller deres individuelle mål på siden. For at skabe en systematik på siden, kunne man samle elevernes individuelle mål i forlængelse af begivenhedsindslagene, idet eleverne kommenterede på dem. På den måde er både de overordnede lærerfaglige mål samt elevernes individuelle mål synlige på samme side. Set fra elevernes synsvinkel vil dette skabe en uoverskuelighed, idet de i deres arbejde med de individuelle mål

⁵⁰ Madsen, Claus (2005): Portfoliopædagogik. 2. udgave, 1. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 20.

⁵¹ Bendixen, Carsten (2009): Evaluering og læring. 3. udgave, 2. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 96

⁵² Madsen, Claus (2005): Portfoliopædagogik. 2. udgave, 1. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 19.

ubevidst vil forholde sig til deres klassekammeraters kommentarer. Facebooks åbne rum indtager på den måde elevernes personlige rum.⁵³

Opstillingen af kriterierne for slutproduktet bliver i portfoliopædagogikken et fælles projekt for klassen. Facebooks debatside er her det optimale forhandlingsrum, hvor eleverne ud fra de lærerfaglige mål, deres individuelle mål og evt. en kort beskrivelse af produktet kan forhandle om kriterierne. Læreren må i denne forhandlingsproces holde overblikket og skabe nogle retningslinjer for forhandlingen. Det er vigtigt, at kriterierne bliver så almengyldige, at alle elever har mulighed for at indfri dem ud fra deres kunnen. Læreren kunne i denne sammenhæng skitsere nogle kriterier, som eleverne kunne forhandle ud fra og arbejde videre med. Selvom læreren har overblikket over elevernes skriftlige indslag, kan udformningen af kriterierne på facebook blive et langvarigt arbejde, hvis alle elever skal blive hørt, og man i fællesskab skal blive enig om de brugbare kriterier. Man ville med fordel kunne lade eleverne forhandle i grupper på forskellige debatindslag, men i sidste ende bliver det læreren, der må træffe beslutningen omkring kriterievalget. Som Madsen tydeliggør:

”Læreren har altid det overordnede ansvar og er øverste beslutningsmyndighed i undervisningen.”⁵⁴

4.3. Evaluering

Portfoliomethoden tilgodeser både den formative evaluering⁵⁵ og den summative evaluering⁵⁶, idet der fokuseres på elevernes læringsudvikling samt det endelige slutprodukt.

4.3.1. Formativ evaluering

Da både elevernes færdighedsmæssige og kundskabsmæssige udvikling kan dokumenteres på facebook, bliver det tydeligt, hvordan den enkelte elevs læringsproces udformer sig. Læreren kan på den måde finde udgangspunktet for at arbejde ud fra den enkelte elevs nærmeste udviklingszone⁵⁷, da han/hun kan vejlede eleverne videre i deres læreproces ud fra deres færdighedsmæssige og/eller kundskabsmæssige aktuelle ståsted. Det er i den forbindelse givet, at læreren løbende skal være i kommunikation med eleverne omkring deres læringsudvikling. Arbejdet med facebooks debatside

⁵³ Det personlige rum defineres ud fra Krejsler.

Krejsler, John (red) (2004): Pædagogikken og kampen om individet: Kritisk pædagogik, ny inderlighed og selvets teknikker. København, Hans Reitzels Forlag.

⁵⁴ Madsen, Claus (2005): Portfoliopædagogik. 2. udgave, 1. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag, s. 28.

⁵⁵ Formativ evaluering = personbundene evaluering

⁵⁶ Summativ evaluering = kriteriumbaserede evaluering

⁵⁷ ’Zonen for nærmeste udvikling’ vil blive anvendt ud fra følgende definition; ”for at der kan ske læring, skal eleven interagere med en anden, der kan hjælpe ham videre fra det, han allerede kan, ind i det felt, hvor han kan løse en opgave sammen med andre, men endnu ikke formår at gøre det på egen hånd. Processen kræver altså dialog med en partner, der kan udfordre elevens nuværende viden og formåen og hjælpe ham videre.”

Kargan, Spencer og Stenlev, Jette (2006): Cooperative Learning: Undervisning med samarbejdsstruktur. Alinea, s. 12-13.

gør denne kommunikation let tilgængelig, da læreren løbende kan give skriftlig respons ved at kommentere på elevernes indslag. På den måde kan læreren være indover læreprocessen og i nogle tilfælde rette op på fejllæring. Den skriftlige kommunikation på facebook gør det muligt, at læreren kan være i kontakt med alle elever, og at der ikke er nogen elever, der bliver overset. Facebook kan gøre evalueringen struktureret, idet læreren får et visuelt overblik over, hvor eleverne befinder sig i deres læreproces, og hvor der skal sættes en hjælpende hånd ind i forhold til elevernes nærmeste udviklingszone. Evalueringen er dermed ikke præget af en tilfældighed og sjældenhed som fremhæves i EVA-rapporten som et af problemerne i idrætsundervisningen⁵⁸. Derudover bliver eleverne på facebook aktive medspillere i den formative evaluering, da de kan sætte spørgsmålstejn ved lærerens feedback/respons.

4.3.2. Summativ Evaluering

Den summative evaluering udgør vurderingen af slutproduktet ud fra de fælles besluttede kriterier. De fælles besluttede kriterier er blevet offentliggjort på facebook og er dermed tilgængelig for både lærer og eleverne under hele læringsprocessen. Kriterierne danner et godt grundlag for vurderingerne af slutprodukterne, da eleverne selv har været med til at udforme dem, og læreren har noget konkret at vurdere ud fra. Skriftliggørelsen af den summative evaluering gør det muligt at systematisere kriterierne og synliggøre, at det er dem, der bliver vurderet ud fra. Det kræver en klar, skriftlig formulering fra lærerens side for at undgå misforståelser. Igen ligger der en didaktisk udfordring i, hvordan den summative evaluering skal gøres tilgængelig for eleverne. Det ville være oplagt at åbne en debatside omkring slutproduktet, hvor elevernes bedømmelser bliver offentliggjorte i forlængelse af kriterierne. Det ville være den nemme løsning for læreren, men højst sandsynlig ikke den optimale for eleverne, da den individuelle bedømmelse dermed bliver tilgængelig for alle elever. En anden mulighed er at sende den enkelte elevs vurdering som personlig besked over facebookside. Dette kræver tid og overblik fra lærerens side. I begge tilfælde vil eleverne kunne kommentere på deres vurderinger og spørge ind til nogle uklare formuleringer.

Det ovenstående afsnit har vist, at facebook overordnet har nogle meget gode muligheder for at blive anvendt ud fra en portfoliopædagogisk tankegang.

Den sammenfattende delkonklusion for dette afsnit er:

⁵⁸ Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse. EVA, s. 27-31.

- Med facebook som undervisningsplatform er det muligt at tilgodese portfolio-pædagogikkens hovedområder: refleksion, målsætning og evaluering.

Inden for hovedområderne opstår der ved anvendelsen dog nogle didaktiske problemområder, som læreren må forholde sig til. Det er især offentliggørelsen af elevernes personlige mål, læringsproces og vurderinger, der her ses som et bærende problemområde. Dette vil der blive vendt tilbage til i diskussionen.

5. Del 4: Facebooks debatside

Der blev i indledningen fremhævet, at der ved hjælp af facebook forsøges at skabe en sammenhæng mellem den kropslige og kognitive læringsdimension, hvor refleksionen kan skabe denne sammenhæng for eleverne. Det er denne sammenhæng, der gør, at undervisningen bliver meningsfyldt for eleverne, og at de lærer noget. I det følgende vil der derfor blive taget udgangspunkt i facebook's debatside, der i praksis blev anvendt som refleksionsrum for idrætsundervisningen. Lærer-elev dialogen på debatsiden⁵⁹ vil blive analyseret ud fra opgavens opsamlede viden i del 2 og 3 samt 'Skriftlig dialog'.⁶⁰ Inddragelsen af kapitlet bruges til at danne en ramme i opgavens del 4 og til at fremhæve vigtige aspekter af den skriftlige lærer-elev dialog. I forbindelse med den skriftlige lærer-elev dialog bliver områderne omkring refleksion og evaluering særligt belyst. Årsagen til at målsætning ikke belyses er, at empirien ikke formår at nuancere området tilstrækkeligt.

Refleksionen vil på en naturlig måde blive inddraget i analysen, da empirien består af elevernes refleksioner over idrætsundervisningen.

Evalueringen bliver behandlet idet der analyseres om facebook's debatside kan fremme den formative og summative evaluering i idrætsundervisningen.

Den meningsdannende kommunikation kan i analysen læses ud fra 1) udformning af spørgsmål, 2) elevrefleksion og 3) lærerrespons. Lærerresponsen bliver en implementeret del i arbejdet med elevrefleksionen.

5.1. Udformning af spørgsmål

Den skriftlige lærer-elev dialog foregår på debatsiden asynkront, dvs. adskilt i tid og rum, hvilket giver eleverne mulighed for at gennemtænke deres svar og evt. rette deres skriftlige udformning.

⁵⁹ Empiri.

⁶⁰ Kapitel 4 I: Agertoft, Annelise et al. (2003): Netbaseret kollaborativ læring: en guide til undervisere. 1. udgave, 1. oplag. Billesø og Baltzer.

Den skriftlige, asynkrone kommunikation på debatsiden kan derved fremme elevernes refleksive kompetence, da det giver dem tid til overvejelse og fordybelse. Refleksionerne over idrætsundervisningens praksis udenfor undervisningstiden skaber en meget stor tidsforskydning af de ydre og indre læringsprocesser⁶¹, for at mindske denne tidsforskydning i læreprocessen vil det derfor være oplagt at aftale nogle faste deadlines for elevsvar og lærerrespons.

Da den asynkrone lærer-elev dialog foregår udenfor undervisningstiden er det vigtigt, at skriftsproget bliver udformet meget præcist. Det skrevne ord bliver mere forpligtende, idet det ikke indeholder mimik, gestik, osv. og kun de skrevne ord kan skabe den meningsdannende sammenhæng.

Det følgende eksempel viser en uklar formulering fra læreren på debatsiden:

”Mener du at løbestilsanalysen er brugbar i idrætssammenhæng? Hvorfor, hvorfor ikke?”⁶²

Læreren ønsker her, at få et svar på om det var hensigtsmæssigt at arbejde med løbestilsanalysen i idrætsundervisningen. Men ordet idrætssammenhæng giver eleverne en forståelse af, at de skal svare på, om analysen er brugbar i forbindelse med deres respektive sportsgren.

Der vil i den videre analyse følge nogle eksempler, hvor vigtigheden af en klar, skriftlig formulering fra både læreren og eleverne kan ses.

5.2. Elevrefleksion

I det følgende vil der blive set nærmere på elevrefleksionerne på debatsiden ud fra portfolio-pædagogikkens evalueringstænkning. Der vil blive givet nogle lærerfaglige bud på feedback/respons ud fra evalueringen.

Facebooks debatside blev i praksis anvendt som proces- og arbejdsportfolio, hvor læreren ud fra elevernes svar vil kunne evaluere på elevernes udbytte og selve undervisningslektionerne.

Evalueringen gennem elevsvarene var summativ, idet læreren kunne læse sig frem til, om eleverne havde forstået selve undervisningens praksis og de idrætsfaglige termer, der blev anvendt i udformningen af spørgsmålene. De følgende to eksempler skal tydeliggøre, hvordan debatsiden kan fremme den summative evaluering.

1. Eksempel på den summative evaluering af elevernes idrætsfaglige idrætsterminologi.

I forbindelse med arbejdet med elevernes individuelle løbepuls/løberytm i langdistanceløb skulle eleverne svare på om de på et tidspunkt følte flow under løbet.

⁶¹ Illeris.

⁶² Bilag 1; Lærerspørgsmål, s. 34 i denne opgave.

Elev1: "FLOW? Jeg synes det gik godt. Da jeg først gik i gang, gik det godt."⁶³

Elev2:"Ja det tror jeg, det var ikke svært at komme i gang, og så holdt jeg bare tempoet, og det var ikke ret hårdt."⁶⁴

Eleveksemplerne viser, at de ikke var helt sikre på hvad ordet flow betød. Læreren kan dog ud fra elevernes videre udformning af svarene se, at de har forstået ordet korrekt. Det ville i dette henseende dog være en fordel at give eleverne en mere tydelig begrebsafklaring, så de er sikre på, hvad ordet betyder.

2. Eksempel på den summative evaluering på idrætsundervisningens praksis.

I forbindelse med arbejdet med elevernes individuelle løbestilsanalyse skulle eleverne svare på, om de syntes, det var hensigtsmæssigt at arbejde med løbestilsanalysen i undervisningen.

Elev1: "Jeg tror, at det er svært og at det tager tid at vænne sig til det, men det vil nok hjælpe mig i det lange løb."⁶⁵

Elev2: "Jeg synes det var godt at prøve, og så kan man jo prøve at forbedre det. Og det virker også, men man skal vende sig til at gøre det på en ny måde."⁶⁶

Ud fra de to elevsvar kan læreren læse sig frem til, at eleverne har misforstået spørgsmålet, hvilket viser, at spørgsmålet ikke var formuleret tydelig nok. Selvom eleverne ikke svarer på den oprindelige mening med spørgsmålet, kan læreren stadig læse sig frem til, om arbejdet med løbestilsanalysen var brugbar for eleverne, og at den dermed kan anvendes igen i undervisningssammenhæng.

Den summative evaluering på facebook kan på samme tid udgøre en formativ evaluering, hvilket tydeliggøres i de følgende eksempler:

I 1. eksempel vil læreren kunne anvende elevsvarene formativ, idet han/hun i en anden sammenhæng kunne være mere tydelig med den idrætsfaglige begrebsafklaring.

I 2. eksempel vil elevsvarene kunne anvendes formative, idet eleverne kropsligt kunne arbejde videre med analysens fejlretning og have muligheden for at ændre deres løbemæssige kropsskema.

⁶³ Bilag 2; Elevsvar1 – sidste linje, s. 35 i denne opgave.

⁶⁴ Bilag 2; Elevsvar2 – sidste to linjer, s. 35 i denne opgave.

⁶⁵ Bilag 1; Elevsvar1 – sidste to linjer, s. 34 i denne opgave.

⁶⁶ Bilag 1; Elevsvar2 – sidste to linjer, s. 34 i denne opgave.

Der vil følge nogle mere dybdegående eksempler, der skal tydeliggøre, hvordan arbejdet med debatsiden kan fremme den formative evaluering.

1. Eksempel på den formative evaluering af elevernes praktiske udbytte.

I forbindelse med det praktiske arbejde med elevernes individuelle løbepuls/løbertyme skulle de svare på, om og hvordan de havde fundet deres individuelle løbepuls, og om de havde fulgt deres egen løbertyme. Det følgende er svar fra én elev:

- "Tror ikke jeg har fundet den endnu. Den jeg løb med i dag er for lav."
- "Løb med Calmer og Bendix. Vi havde nogenlunde samme løbertyme, så ja."⁶⁷

Eleveksemplet viser, at eleven ikke havde fundet sin individuelle løbepuls, da han/hun fulgtes med to klassekammerater, der ikke havde samme løbertyme. Ud fra elevens svar kan læreren dermed finde grunden til, at eleven ikke havde fundet den individuelle løbepuls og kan bede ham/hende om at løbe ruten igen, men denne gang alene.

2. Eksempel på den formative evaluering af elevernes selvstændige arbejde.

I forbindelse med elevernes praktiske arbejde med intervalløb, skulle eleverne opsætte individuelle mål og udforme deres eget interval træningspas. Det følgende er svar fra én elev:

- "Jeg syntes den første var hårdest, den på morgenruten. Fordi man gav sig 100%, i 10 sekunder. Jeg havde heller ikke luft til at give mig 100% i længere tid."
- "Jeg vil nok kunne bruge begge to, jeg vil gerne både træne til at kunne spurte hurtigere og til at kunne løbe længere."
- "Mit mål er nok at løbe et maraton, men også at gøre min hurtighed bedre. Jeg tror, jeg vil bruge den med 10 sekunder, når jeg træner."⁶⁸

Ud fra det første svar kan læreren forholde sig til, hvilken type løber den vedkommende elev er – i dette tilfælde langdistanceløber (elevforudsætninger).

⁶⁷ Bilag 2; Elevsvar3 – svar på spørgsmål et og tre, s. 36 i denne opgave.

⁶⁸ Bilag 3, Elevsvar, s. 37 i denne opgave.

I de følgende to spørgsmål formår eleven ikke at skabe en klar sammenhæng mellem de individuelle mål og intervalpasset. Den selvstændige udformning af intervalpasset volder eleven problemer, da han/hun holder sig til det i praksis præsenterede intervalløb - jf. den med 10 sekunder -, hvilket ikke er optimalt i forbindelse med elevens målsætninger. Dette kan læreren se som et tegn på, at eleven ikke har forstået teorien bag de to intervalformer, og/eller at spørgsmålene ikke var klart formulerede. Læreren kunne i den forbindelse give eleven:

1. en forklarende feedback⁶⁹, hvor læreren i debattens skriftlige kommentar kan inddrage en kort, forståelig teoretisk forklaring på de to intervalformer og derefter bede eleven om at rette træningspasset.
2. en reflektiv feedback⁷⁰, hvor læreren beder eleven om at vælge at fokusere på at målsætte ud fra den idrætsdisciplin, som eleven brænder mest for.

Den formative evaluering af elevrefleksionerne over facebook's debatside giver læreren mulighed for at vurdere, om eleverne er på rette vej i deres læringsproces, og hvor læreren skal støtte eleven i den nærmeste udviklingszone. Den formative evaluering på den skriftlige refleksion af idrætsundervisningen bliver dermed det foregående arbejde for at kunne elevdifferentiere kvalificeret, da læreren kan se, hvor den enkelte elev læringsmæssigt har brug for at blive stimuleret.

Ved hjælp af feedback/respons på elevsvar kan læreren fremme elevernes meta-refleksion, idet de skal genoverveje deres svar. Det, der kan gøre evalueringen af de skriftlige elevsvar til et vanskeligt anliggende, er, når eleverne ikke uddyber deres svar.

Det følgende tekststykke vil tydeliggøre dette:

Fandt du din individuelle løbepuls - hvordan?

Jo.

Holdt du overordnet samme tempo?

Ja.

Fulgte du din egen løberytme?

Ja.

⁶⁹ Rønholt, Helle og Peitersen, Birger (2008): Idrætsundervisning: En grundbog i idrætsdidaktik. 2. udgave, 2. oplag. Institut for idræt, Københavns universitet, s. 122.

⁷⁰ Ibid.

Lå gennemsnitstempoet over under dit?

Lidt under.

Følte du FLOW på noget tidspunkt?

FLOW? Jeg synes det gik godt. Da jeg først lige kom i gang, gik det godt.⁷¹

Ved første gennemlæsning kan det se ud til, at eleven ikke har forstået opgaven og de forskellige idrætsfaglige termer. Især det forhold, at eleven sætter spørgsmålstejn ved ordet flow, kunne hentyde til, at eleven heller ikke har forstået de andre idrætsfaglige termer. De idrætsfaglige termer skaber en læringsbarriere hos eleven, da spørgsmålene dermed ikke bliver meningsdannende for eleven. Uddybningen af det sidste spørgsmål viser dog, at eleven har forstået ordets betydning. De meget upræcise elevsvar kunne dermed også være et tegn på, at den vedkommende elev læringsmæssigt bliver understimuleret. Ud fra lærerens kendskab til eleven kan han/hun selvfølgelig afveje, om eleven befinder sig i en læringsbarriere eller har brug for en udfordring for at blive stimuleret i den nærmeste udviklingszone. Eksemplet tydeliggør, at upræcise og korte svar ikke kan give læreren et indblik i, hvor der helt præcist skal sættes ind i elevens læringsproces. Læreren kunne i tilfældet gøre eleven opmærksom på, at eleven selv har et ansvar i sin egen læringsproces⁷², og eleven derfor må give mere præcise svar, for at læreren kan give konstruktiv feedback/respons.

De sammenfattende punktkonklusioner for dette afsnit er:

- Med en klar skriftlig dialog på facebook kan elevernes læring dokumenteres.
- Den formative og summative evaluering kan på facebook foregå samtidig.
- Den skriftlige dialog på facebook giver læreren mulighed for at stimulere elevernes læringsproces.

6. Opsummering af punktkonklusionerne

Erfaringsopsamlingen og analysen fra de foregående afsnit fører frem til nedenstående punktkonklusioner:

- Ud fra det refleksive arbejde på facebook er læreren i stand til at tilgodese elevernes forskellige læringsveje.

⁷¹ Bilag 2, Elevsvar1, s. 35 i denne opgave.

⁷² AFEL

- Det refleksive arbejde på facebook kan skabe en sammenhæng mellem den kropslige og kognitive læringsdimension i idrætsundervisningen.
- Med facebook som undervisningsplatform er det muligt at tilgodese portfolio-pædagogikkens hovedområder: refleksion, målsætning og evaluering.
- Med en klar skriftlig dialog på facebook's debatside kan elevernes læring dokumenteres.
- Den formative og summative evaluering kan på facebook foregå samtidig.
- Den skriftlige dialog på facebook's debatside giver læreren mulighed for at stimulere elevernes læringsproces.

7. Diskussion

7.1. Refleksioner over brugen af facebook i idrætsundervisningen

Ud over de positive sider facebook fører med sig i undervisningssammenhæng, er der i de foregående afsnit blevet påpeget nogle problemområder, der i det følgende vil blive uddybet. Det refleksive arbejde på facebook's debatside vil foregå udenfor undervisningen, hvilket betyder, at der vil være en tidsforskydning mellem den ydre og indre dimension i læringsprocessen.⁷³ Om denne tidsforskydning er fremmende eller hæmmende i forhold til elevernes læringsproces, kan der her ikke gives et konkret svar på. Påstanden i denne opgave er, at jo længere denne tidsforskydning strækker sig, jo mere bliver erfaringerne fra undervisningspraksis trukket fra den indre bevidsthedsgørelse (refleksion), dvs. at undervisningspraksis kan blive glemt. Det viste sig i anvendelsen af facebook udenfor undervisningstiden i egen praksis, at læreren ikke kan sikre sig, hvornår eller om eleverne reflekterer over undervisningens praksis. Refleksionen kan i denne forbindelse ikke skabe en sammenhæng mellem elevernes kropslige og kognitive læringsdimension i idrætsundervisningen.⁷⁴

Den skriftlige formulering på facebook's debatside skal være meget klar og præcis, for at kommunikationen bliver meningsdannende på siden. Det skriftlige arbejde på facebook's debatside vil dog volde de elever problemer, der ikke er så gode til at udtrykke sig skriftligt. Læreren kan i disse tilfælde ikke stimulere elevernes læringsproces optimalt, som det blev vist i det sidste eksempel i analysen af lærer-elev dialogen på debatsiden. Det bliver dermed en didaktisk

⁷³ Læs opgavens del 2; Læringstænkning, s. 12.

⁷⁴ Læs indledning, s. 1 i denne opgave.

udfordring for læreren at stimulere de elever over facebookside, der ikke lærer gennem skriftlighed. De elever, der lærer ved at udtrykke sig mundtligt, kan i idrætsundervisningens arbejde med facebookside ikke blive tilgodeset.

Den sidste problemstilling omhandler etikken omkring facebook's åbne rum, hvor nærmest alt bliver offentliggjort. Jeg ser kritisk på, at elevernes person- og privatsfære bliver brudt, idet deres individuelle mål, vurderinger og læringsprocesser bliver synlige for alle sidens deltagere. Der vil her ikke blive givet et bud på, hvordan man på facebook vil kunne beskytte elevernes intimitet. Udsagnet skal blot lægge op til overvejelser omkring denne problemstilling til den enkelte idrætslærer, der finder interesse i at anvende facebook i undervisningssammenhæng.

7.2. Kritik af facebook

Der vil i det følgende blive taget udgangspunkt i Krejslers bog 'Pædagogikken og kampen om individet' samt egne praktikerfaringer i forsøget på at diskutere positive, negative såvel som kritiske vinkler ved anvendelsen af facebook som portfoliometode i idrætsundervisningen. Bogen er blevet skrevet ud fra et historisk perspektiv, hvor der bliver påpeget, at pædagogikken altid forandrer sig, og man derfor altid skal se kritisk på de pædagogiske teknikker, der er nutidigt gældende⁷⁵. I nutidens samfund bliver fokus rettet mod elevens individualisering gennem elevdifferentiering, ansvar for egen læring, elevinddragelse, elevforudsætninger mm. Ud fra de foregående afsnit har det vist sig, at man ved at anvende facebook som portfoliometode i idrætsundervisningen har gode chancer for at kunne indfri kravet om individualisering: Eleverne kan på facebookside selv være med til at udforme deres individuelle mål ved at kommentere på lærerens begivenhedsindslag, de kan følge deres individuelle læringsproces over debatindslagene, de kan blive stimuleret i deres zone for nærmeste udvikling og svare på nogle personbundne spørgsmål på debatsidens refleksionsrum mm. Ifølge Krejsler skal eleverne så at sige kæmpe sig igennem alle disse tiltag for at få stimuleret deres individualitet i undervisningen.⁷⁶ Denne udtalelse fra Krejsler kan empirien fra denne opgave desværre ikke tilslutte sig. Her viste eleverne tværtimod, at de fandt det motiverende, at der blev taget udgangspunkt i deres forudsætninger. Læreren må i denne forbindelse være sig bevidst om, at selvom der bliver arbejdet med elevernes individualitet og interessedannelse, udspringer disse didaktiske tiltag fra regler, normer og værdier, folkeskolen bringer med sig. Dvs. når eleverne f.eks. udformer egne individuelle mål, er det stadig ud fra nogle overordnede fagspecifikke mål, at udformningen sker. Individualiseringen bliver derfor på en måde

⁷⁵ Krejsler, John (red) (2004): Pædagogikken og kampen om individet: Kritisk pædagogik, ny inderlighed og selvets teknikker. København, Hans Reitzels Forlag, s. 11.

⁷⁶ Ibid.

pålagt eleverne, da krav om elevinddragelse i sidste ende ikke er elevernes eget valg, men et krav fra skole og samfund.⁷⁷

I arbejdet med facebook er det vigtigt, at læreren og eleven er bevidste om, at selvom der på facebook bliver fokuseret meget på den enkelte elev, arbejdes der stadig ud fra idrætsfagets fælles mål. I arbejdet med facebook er det vigtigt, at både lærer og elev er i stand til at opretholde en professionel distance til facebook som "socialt tidsfordriv", og i stedet anvender det som idrætsfagligt undervisningsværktøj. Derudover skal lærer og elev også holde en professionel distance imellem deres fælles offentlige og individuelle private rum. Det vil i den forbindelse være oplagt, at eleverne og læreren opretter en idrætsprofil, som kun anvendes til undervisningsbrug. Hvis eleverne deltager med deres private profil på facebookside, kan klassekammeraterne og læreren snage i deres personlige profil, dvs. at eleverne får påtvunget sig en intimitet, som de ikke selv har valgt⁷⁸. Det er og vil altid være en udfordring for den enkelte lærer at vurdere, hvor denne grænse befinder sig. Offentliggørelsen af elevernes individuelle mål og vurderinger er grænsen, som jeg har problematiseret. Derudover kan denne idrætsprofil bruges i forbindelse med elevernes idrætsmæssige udvikling og dermed fremme arbejdet med facebook som proces- og arbejdsportfolio.

Det skal igen fastholdes, at undervisningen består af faglige mål og ikke elevmål. Elevernes personlighed kan med fordel anvendes og inddrages i forsøget på at gøre undervisningen virkelighedsnær og vedkommende for eleven. Dette kunne måske medføre en højnet faglighed. Det øgede fokus på elevinddragelse og elevernes personlighed i portfoliomethoden giver eleverne en følelse af, at det er deres eget ansvar, at de lærer noget i undervisningen. Det er dermed også deres ansvar, hvis de 'fejler', hvilket kan give de vedkommende elever et knæk i selvtilliden. Det må i denne henseende være lærerens opgave at forsikre eleverne, at læreren tager sin del af ansvaret.

8. Konklusion

Hensigten med denne bacheloropgave har været at undersøge, om facebook kan anvendes som pædagogisk platform i et forsøg på at øge kvaliteten i idrætsundervisningen. Motivationen for at ville øge kvaliteten hænger sammen med visionen om at fastslå idrætsfaget som læringsfag. Ved indfrielsen af opgavens kvalitetskriterier: 1) skriftlig meningsdannende kommunikation mellem lærer og elev og 2) effektiv undervisningsstruktur bestående af klare læringsmål og gennemgående evaluering, kan man sikre, at eleverne lærer noget i idrætsundervisningen. Det har

⁷⁷ Ibid, s. 8.

⁷⁸ Ibid, s. 11.

vist sig, at Meyers begreb Meningsdannende kommunikation har mulighed for at imødekomme efterspørgslen på kvalitet. Med dette begreb som omdrejningspunkt i portfoliomethoden har både analyse og empiri bevist, at facebook godt kan anvendes som variant til den traditionelle portfolio og kan indfri kvalitetsparametrene. Præmissen, for at facebook kan tilgodese kvalitetskriterierne, er, at læreren har sat sig ind i og gjort sig didaktiske overvejelser over undervisningsbrug af facebook. Analysen påpeger blandt andet to relevante overvejelser i denne sammenhæng.

- Hvordan etableres et professionelt rum, der kan værne om deltagernes personlige rum?
- Hvordan formulerer man sig klart og tydeligt på siden?

Konkrete løsningsforslag til de ovenstående problemstillinger kræver en videre undersøgelse. Håbet er, at idrætslærere, der kunne finde det interessant at anvende facebook i undervisningen, lader sig inspirere. Det er op til den enkelte idrætslærer at finde måder til at løse udfordringerne på. Punktkonklusionerne, der udspringer af opgavens analysedele, tydeliggør, at facebook, som pædagogisk platform i idræt, kan tage hånd om flere læringsorienterede aspekter i undervisningen. I denne forbindelse blev Illeris' læringstænkning introduceret i håbet om at skabe en mere nuanceret forståelse af læringsprocessen på facebook's debatside. En gennemgang af Illeris' læringstænkning viste, hvordan refleksionen har en stor indflydelse i læringsprocessen. Derudover viste det sig dog, at Illeris' teoretiske begreber blev for abstrakte i analysen af den skriftlige lærer-elev dialog på facebook's debatside, og det vanskeliggjorde begrebernes overførte anvendelse. På baggrund af en udformet analysemodel⁷⁹ – der udspringer fra Illeris' læringstænkning - kan man konkludere, at det refleksive arbejde på facebook kan være med til at skabe en klarere sammenhæng mellem de kropslige og kognitive læringsdimensioner i idræt. Den kropslige viden forankres i teorien gennem det refleksive arbejde på facebook. Eleverne får mulighed for at tillægge faget en betydning, som ikke kun er praksisorienteret – der skabes en mening med faget. Når eleverne oplever en meningsfuld undervisningen kan kvaliteten i idrætsundervisningen øges. Det skriftlige refleksive arbejde på facebook's debatside gør læreren i stand til at tilgodese elevernes læringsmønstre, samtidig med at han/hun kan finde og derefter stimulere elevernes læringsproces i zonen for nærmeste udvikling. Læreren kan yderligere dokumentere den kognitive læringsdimension af faget og tydeliggøre for elever, forældre, kollegaer og andre interesserede, at idræt rummer andet end rekreation og ureflekteret aktivitet. Den formative og summative evaluering er i forbindelse med dokumentationen af elevernes læring et essentielt redskab – både til

⁷⁹ Figur inspireret fra Illeris' trekantsmodel.

at give et billede af elevernes læringsmæssige standpunkt samt give et billede af elevernes læringsproces. I opgavens analyse viste det sig, at begge evalueringsformer kan blive tilgodeset gennem det skriftlige arbejde på facebook som variant af den klassiske portfolio.

Facebook kan fremme den skriftlige evaluering samt dokumentere læringen i idrætsundervisningen. Disse to forhold (evaluering / dokumentation) er der høj efterspørgsel på i nutidens samfund, og de er vigtige for at kunne legitimere idrætsfaget som læringsfag.

Udover facebook's anvendelighed viste det sig, at metoden kan bringe ulemper med sig, hvor nogle af problemstillingerne blev tydelige gennem Krejsler. Indragelsen af Krejsler giver opgaven en kritisk vinkel på portfoliomethoden. Denne vinkel kunne bruges til at sætte fordele og ulemper ved brugen af facebook op mod hinanden og dermed kvalificere brugen af facebook som portfolio i idrætsundervisningen. Ud fra en sammenfatning af Krejslers udsagn fremgår det, at der indenfor pædagogiske metoder ikke findes evige sandheder. Portfoliomethoden vil derfor på et tidspunkt - ud fra en samfundstænkning - sandsynligvis ikke være gyldig længere. Facebook kan benyttes som en kvalificeret variant af den klassiske portfolio og derfor kunne man spørge sig selv, om man ikke allerede nu - på baggrund af facebook som et universelt fænomen - skulle tænke facebook yderligere ind i andre skolesammenhænge. Dette ville være et godt udgangspunkt for en ny undersøgelse, hvor facebook igen kunne inddrages og vurderes set i forhold til pædagogisk praksis.

Litteraturliste

Bøger:

Agertoft, Annelise et al. (2003): Netbaseret kollaborativ læring: en guide til undervisere. 1. udgave, 1. oplag. Billesø og Baltzer.

Bendixen, Carsten (2009): Evaluering og læring. 3. udgave, 2. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag.

Dahler-Larsen, Peter (2008): Kvalitetens beskaffenhed. 1 udgave. Odense, Syddansk universitetsforlag.

Danmarks evalueringsinstitut(2004): Idræt i folkeskolen: Et fag med bevægelse. EVA.

Illeris, Knud (red) (2007): Læringsteorier: Seks aktuelle forståelser. Frederiksberg, Roskilde universitetsforlag.

Illeris, Knud et al. (2009): Ungdomsliv: Mellem individualisering og standardisering. 1. udgave. Frederiksberg, Samfundslitteratur.

Jørgen Kristensen, Hans (2007): Didaktik og pædagogik. 1. udgave, 1. oplag. København, Gyldendal.

Kargan, Spencer og Stenlev, Jette (2006): Cooperative Learning: Undervisning med samarbejdsstruktur. Alinea.

Krejsler, John (red) (2004): Pædagogikken og kampen om individet: Kritisk pædagogik, ny inderlighed og selvets teknikker. København, Hans Reitzels Forlag.

Madsen, Claus (2005): Portfoliopædagogik. 2. udgave, 1. oplag. Frederikshavn, Dafolo Forlag.

Meyer, Hilbert (2005): Hvad er god undervisning? 1. udgave. København, Gyldendal.

Rienecker, Lotte og Stray Jørgensen, Peter(2007): Lærer bacheloropgaven: Den studerendes bog. 1. udgave, 3. oplag. Frederiksberg, Samfundslitteratur.

Rønholt, Helle, Knudsen, Flemming, Vorbjerg, Stinne og Zachariassen, Annette (2007): Kvalitet i idrætsundervisningen: En undersøgelse af idræt i 8. og 9. klasse. Institut for idræt, Københavns universitet.

Rønholt, Helle og Peitersen, Birger (2008): Idrætsundervisning: En grundbog i idrætsdidaktik. 2. udgave, 2. oplag. Institut for idræt, Københavns universitet.

Artikler:

Geer Hammershøj, Lars (2009): Pædagogikkens placeboeffekt og selvdannelse. I: Kvan. nr. 85. s. 85-94.

Illeris, Knud (2001): Læring og lærerroller. I: Unge pædagoger. nr. 8. s. 3-18.

Kaare, Jan (2011): Unge har it-nøgle. I: Folkeskolen. Fundet d. 4.5.2011.

<http://www.folkeskolen.dk/ObjectShow.aspx?ObjectId=66437&ResultSetId=46327500>

Hjemmesider:

www.uvm.dk

Andet:

Studieordning for læreruddannelsen af 2007 – idræt 2010. VIAUC Silkeborg.

Bilag 1

Løbestilsanalyse [Jeg deltager](#) [Måske](#) [Nej](#) [Rediger begivenhed](#)

Del · Offentlig begivenhed

Tidspunkt 10. november 2010 · 20:00 - 23:00

Sted Lokale 1 og hallen

Oprettet af: HMI Running Blog

Flere oplysninger Onsdag aften skal vi arbejde med jeres individuelle løbeteknikker, som i skal lave en løbestilsanalyse af. Vi mødes i lokale 1, hvor jeg holder et lille oplæg med billeder og video til løbestilsanalysen. Derefter skal i selv være aktive og arbejde i hallen - tag kamera eller mobil med, som i kan tage billeder eller filme med. I kommer til at arbejde i makkerpar - så i må gerne tænke over, hvem i kan tåle at blive fejlrettet af ;)

Lærerspørgsmål

[Debatforum](#) [Emnevisning](#)

Emne: Fejlretning ved Løbestilsanalyse

Viser alle 7 indlæg.

 HMI Running Blog
Hvordan kunne du optimere dit løb i forhold til analysen?
Mener du at løbestilsanalysen er brugbar i idrætssammenhæng? Hvorfor, hvorfor ikke?
for ca. 6 måneder siden · Slet indlæg

Elevsvar1

Jeg kunne læne mig forover, lade være med at få armene ind over maven og lade være med at hoppe så meget når jeg løber.

Jeg tror at det er svært og at det tager tid at vænne sig til det men det vil nok hjælpe mig i det lange løb.

for ca. 6 måneder siden · Marker som irrelevant · Anmeld · Slet indlæg

Elevsvar2

Jeg skulle have armene mere ind til kroppen, og så skulle jeg bøje mig længere frem ad. Og måske trække benet længere tilbage, så jeg får bedre afsæt og mere fart.

Jeg syntes det var godt at prøve, og så kan man jo prøve at forbedre det. Og det virker også, men man skal vende sig til at gøre det på en ny måde.

for ca. 6 måneder siden · Marker som irrelevant · Anmeld · Slet indlæg

Bilag 2

Løbepuls/Løbertytme

Del · Offentlig begivenhed

Tidspunkt 27. oktober 2010 · 15:00 - 16:30

Oprettet af: HMI Running Blog

Flere oplysninger Vi løber 2x 20 min på jeres ugeløbsrute. I skal finde jeres individuelle løbepuls/løbertytme i langdistanceløb

Elevsvar1

Puls (15 sek)

1. stop: 36

2. stop: 38

Fandt du din individuelle løbepuls – hvordan?

jo.

Holdt du overordnet samme tempo?

ja.

Fulgte du din egen løbertytme?

Ja.

Lå gennemsnitstempoet over/under dit?

lidt under

Følte du FLOW på noget tidspunkt?

FLOW? Jeg synes det gik godt. Da jeg først lige kom i gang, gik det godt.

for ca. 6 måneder siden · Marker som irrelevant · Anmeld · Slet indlæg

Elevsvar2

Puls (15 sek)

1. stop: 37

2. stop: 43

Fandt du din individuelle løbepuls – hvordan? Ja, jeg gangede 37 med 4 for at få pulsen i minutter.

Holdt du overordnet samme tempo? Ja, men jeg løber altid lidt hurtigere til sidst.

Fulgte du din egen løberytme? Ja.

Lå gennemsnitstempoet over/under dit? Der var tre foran mig og resten bag mig, så jeg tror gennemsnittet var langsommere end mig.

Følte du FLOW på noget tidspunkt?

Ja det tror jeg, det var ikke svært at komme i gang, og så holdt jeg bare tempoet, og det var ikke ret hårdt.

for ca. 6 måneder siden · Marker som irrelevant · Anmeld · Slet indlæg

Elevsvar3

Puls (15 sek)

1. stop: 34 (136 per/min på pulsur)
2. stop: 32 (132 per/min på pulsur)

Fandt du din individuelle løbepuls – hvordan?

Tror ikke jeg har fundet den endnu. Den jeg løb med i dag er for lav.

Holdt du overordnet samme tempo?

Prøvede at holde samme tempo. Det gik dog hurtigere på vej hjem ad.

Fulgte du din egen løberytme?

Løb med Chalmer og Bendix. Vi havde nogenlunde samme løberytme, så ja.

Lå gennemsnitstempoet over/under dit?

Under.

Følte du FLOW på noget tidspunkt?

Nej, det var svært at komme ind i et flow, når hastigheden ikke er højere.

for ca. 6 måneder siden · Marker som irrelevant · Anmeld · Slet indlæg

Bilag 3

Intervaltræning

[Jeg deltager](#) [Måske](#) [Nej](#) [Redig](#)

Del · Offentlig begivenhed

Tidspunkt 24. november 2010 · 15:00 - 16:30

Sted Lokale 1/morgen- og ugeløbsruten

re **Oprettet af:** HMI Running Blog

Flere oplysninger Så skal der sættes ild til løbeskoene :)
Vi skal nemlig ud at løbe to forskellige former for intervalløb på morgen- og ugeløbsruten.
Vi starter i lokale 1 med en kort introduktion og nogle forøvelser til sprint. Derefter går den løs!!! Vær mentalt klar og HUSK mobil eller andet med stopursfunktion.
/Bitten

Elevsvar

Hvilken form for interval synes du var mest hårdt – begrund hvorfor?

- Jeg syntes den første var hårdest, den på morgenruten. Fordi man gav sig 100%, i 10 sekunder. Jeg havde heller ikke luft til at give mig 100% i længere tid.

Hvilken form for løbeinterval ville passe bedst i forhold til dit træningsmål?

Hvad træner du til? Hvad vil du blive bedre til?

- Jeg vil nok kunne bruge begge to, jeg vil gerne både træne til at kunne spurte hurtigere. og til at kunne løbe længere. Mit mål er nok at løbe et marathons, men også at gøre min hurtighed bedre.

Lav dit helt personlige træningspas indenfor intervalløb med fokus på dit træningsmål.

Det skal være på morgenløbsruten.

Husk altid at tage hensyn til hvordan du selv synes det er sjovt at løbe – det vil motivere dig.

- jeg tror jeg vil bruge den med 10 sekunder når jeg træner.

Muskeludholdenhed: længere intervaller (kom aldrig over 3 km), færre intervalgentagelser og kortere pauser (aktive pauser).

Muskelstyrke: kortere intervaller (ikke under 10 sek.), flere intervalgentagelser og længere pauser (puls skal helt ned).

Man kan også vælge at lave trappe-intervaltræning, hvor intervallerne længde hele tiden bliver kortere.

for ca. 5 måneder siden · [Marker som irrelevant](#) · [Anmeld](#) · [Slet indlæg](#)